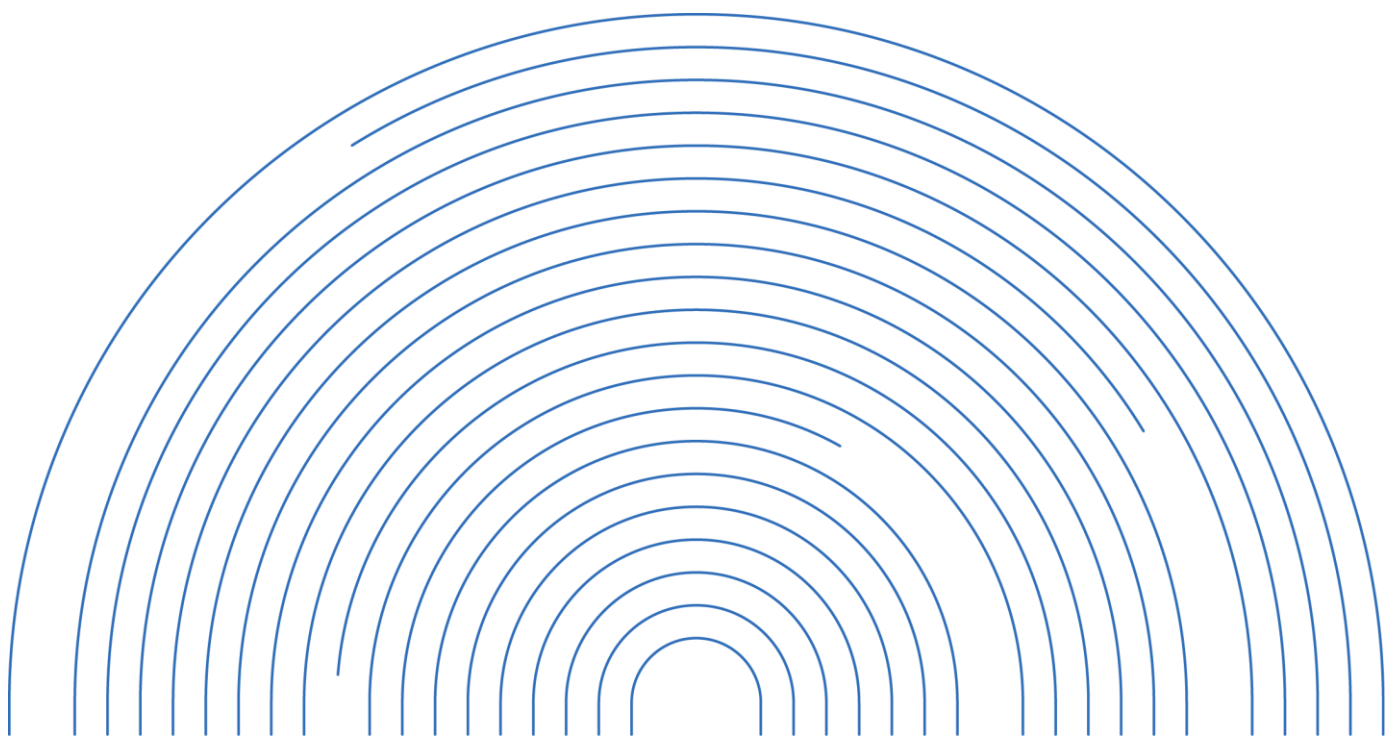

Institut pro kriminologii
a sociální prevenci

Trestná činnost a nelegální migrace cizích státních příslušníků na území České republiky

Miroslav Scheinost

Praha 2025

Ediční řada Kontexty

Autor

PhDr. Miroslav Scheinost

Na text se vztahují pravidla licence CC BY-NC-ND 4.0

ISBN 978-80-7338-226-1 (online/pdf)

© Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2026

www.iksp.cz

Obsah

Úvod	5
1. Počty cizinců žijících v ČR	6
2. Nelegální migrace	10
3. Kriminalita cizinců v očích veřejnosti	14
4. Kriminalita cizinců ve statistických údajích	16
5. Cizinci ve výkonu vazby a trestu	22
6. Souhrn	26
Prameny	28

Úvod

Trestná činnost cizinců je frekventovaným tématem veřejného zájmu i trestní politiky nejen v České republice. V souvislosti s rozsáhlou migrací, která je masovým jevem nejen v Evropě a která vede v řadě států k významným změnám v národnostním složení populace, dále toto téma nabývá na významu. Stalo se předmětem pozornosti veřejnosti, pravidelně se objevuje v médiích a na sociálních sítích, je součástí programu různých politických stran a hnutí, která občas nabízejí radikální řešení až do té míry, že směšují samu migraci s trestnou činností a požadují její zvýšení, a především trestní postih – pak hovoříme o snaze o tzv. krimigraci.

Tím ovšem nelze otázku trestné činnosti ať již cizinců či jejich potomků v dalších generacích bagatelizovat; v některých konkrétních zemích představuje reálný základ pro znepokojení veřejnosti.

Na fenomén trestné činnosti cizinců je ovšem nutné se podívat především z hlediska jeho skutečného stavu a konkrétních údajů a poznatků, které umožňují jeho analýzu. V České republice není trestná činnost cizinců dosud tak významná, jako v některých jiných zemích, ale je rovněž citlivým tématem a předmětem zájmu veřejnosti, stejně jako otázka migrace, především nelegální. Proto je důležité seznámit se se skutečným stavem věci alespoň do té míry, kterou umožňují data příslušných státních institucí.

1. Počty cizinců žijících v ČR

V roce 2022 došlo v ČR k výraznému vzestupu počtu zde žijících občanů jiné státní příslušnosti s trvalým nebo dlouhodobým pobytem. Ke 31. 12. 2021 žilo v ČR dle údajů Českého statistického úřadu 658 564 cizinců (při započtení azylantů 660 489 osob), tj. cca 6,28 % populace ČR. Ke konci roku 2022 činil počet cizinců legálně žijících v ČR 1 113 698 osob, kdy se jednalo především o nárůst počtu cizinců s dlouhodobým pobytem¹ (počet cizinců s trvalým pobytem meziročně narostl pouze o 11 tis., zatímco počet cizinců s dlouhodobým pobytem o 443 tisíc osob).

Zvýšení počtu cizích státních příslušníků pobývajících na území ČR bylo ovlivněno zejména příchodem uprchlíků z Ukrajiny. Počet Ukrajinců žijících v ČR se zvýšil ze 196 875 osob v roce 2021 na 636 282 osob v roce 2022 (z toho většina zde pobývala v režimu dočasné ochrany).

V letech 2023 a 2024 došlo k určitému poklesu. K 1. 12. 2024 se snížil počet cizinců v ČR na 1 094 089, a to díky poklesu počtu osob, pobývajících v ČR na základě dlouhodobého pobytu o cca 56 tisíc; jde hlavně o ukrajinské občany, jejichž počet za období 2022–2024 poklesl o cca 47 tisíc na 589 456 osob. Počet cizinců s trvalým pobytem naopak vzrostl o cca 40 tisíc.

Podíl cizinců s trvalým a dlouhodobým pobytem celkově v roce 2024 představoval 10,02 % počtu obyvatel ČR (v roce 2022 to bylo 10,2 %).²

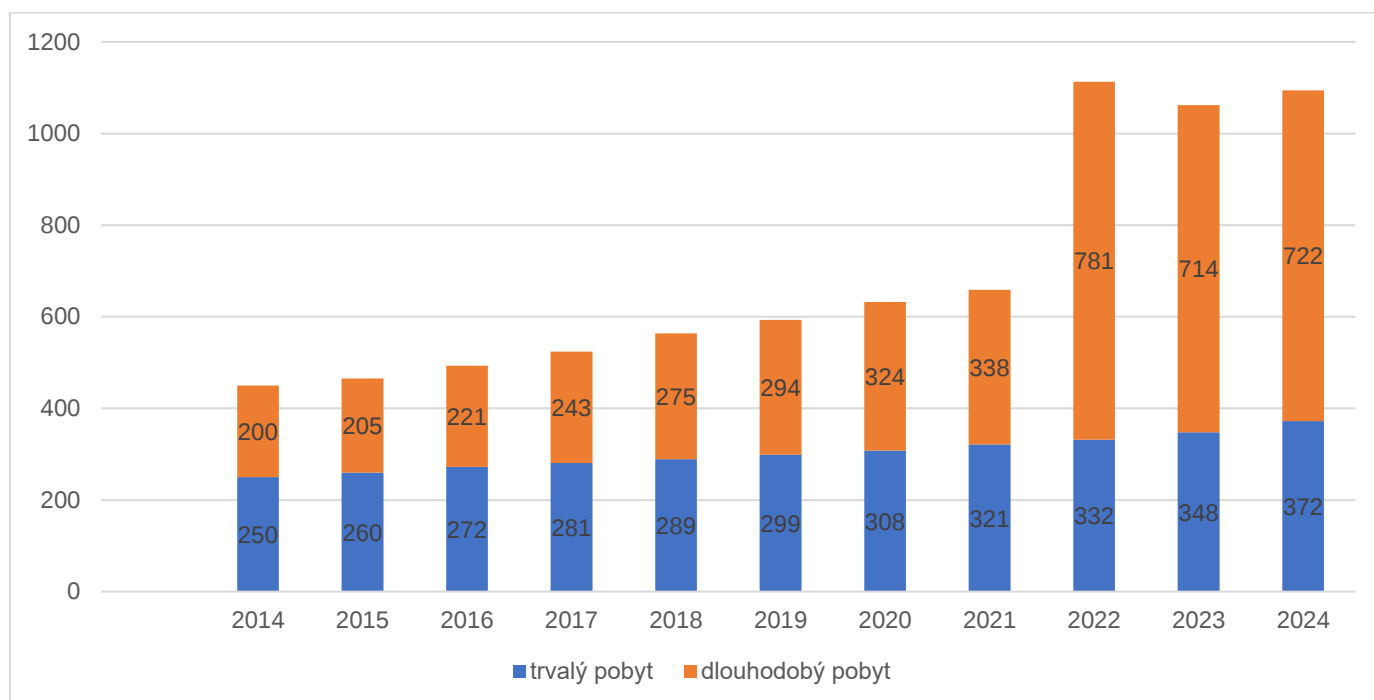
Počet azylantů k 31. 12. 2022 činil 2 456 osob. Ke 31. 12. 2024 uvádí ČSÚ 1 356 azylantů.³

¹ Povolení k dlouhodobému pobytu je pobytové oprávnění určené pro *občany třetích zemí*, kteří chtějí na území České republiky za určitým účelem pobývat déle než jeden rok. <https://ipc.gov.cz/typy-viz-a-pobytu/obcane-tretich-zemi/dlouhodobě-pobyty/povoleni-k-dlouhodobému-pobytu-na-uzemi-obecne/>

² Viz Český statistický úřad, <https://csu.gov.cz/cizinci>

³ <https://csu.gov.cz/mezinarodni-ochrana?pocet=10&start=0&podskupiny=292&razeni=-datumVydani>

Graf 1: Počet cizinců s trvalým a dlouhodobým pobytem žijícím v ČR v letech 2014–2024 vždy k 31. 12. (v tisících)

Pramen: Český statistický úřad.

Pro doplnění pohledu na počty cizinců zdržujících se na území ČR je třeba vzít v úvahu také počty **krátkodobých pobytů** návštěvníků ČR ze zahraničí. Přesný počet je nesnadné určit, ale pokud jsou brány v úvahu jen počty hostů – nerezidentů v hromadných ubytovacích zařízeních, je patrné, že po radikálním poklesu v době pandemie covidu-19 (až na polovinu ve srovnání s rokem 2019), se v roce 2023 počty hostů vrátily na předcovidovou úroveň. V roce 2024 bylo evidováno celkem 10,477 mil. hostů – nerezidentů za rok s průměrným počtem přenocování 2,4 noci.⁴

Tato čísla nelze považovat za úplná (týkají se pouze hromadných ubytovacích zařízení), nicméně dokládají, že počty návštěvníků – cizinců pobývajících krátkodobě na území ČR jsou jedním z faktorů, které je třeba rovněž vzít v potaz při posuzování četnosti trestné činnosti cizinců zjištěné v ČR v daném období.

Platí, že souhrnný počet cizinců pobývajících v dané chvíli v ČR, vždy značně překračuje vykazovaný počet cizinců s trvalým a dlouhodobým pobytem. Nelze proto podíl cizinců s trvalým a dlouhodobým pobytem na celku populace ČR (v roce 2024 10,02 % - viz výše) bez dalšího

⁴ <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&katalog=31743&pvo=CRU03&pvo=CRU03&str=v282>

poměřovat s podílem cizinců na evidované a objasněné kriminalitě – toto porovnání by bylo zkreslující.⁵

Mezi cizími státními příslušníky **žijícími dlouhodobě či trvale v ČR** převažují osoby ze států mimo Evropskou unii. Občané EU tvořili ke 31.12. 2024 pouze 21 % všech cizinců (231 525 osob, přičemž většinu tvoří občané Slovenska - 121 471 osob).

V Tabulce 1 jsou uvedeny údaje o státní příslušnosti občanů EU žijících v ČR v počtu nad dva tisíce ve srovnání let 2021, 2022 a 2023. Údaje za rok 2024 v době zpracování této studie nebyly na stránkách ČSÚ kromě občanů Slovenska dostupné (týká se i Tabulky 2).

Tabulka 1: Cizinci ze států EU žijící v ČR v počtu převyšujícím 4 000 občanů daného státu k 31. 12. 2021, 2022 a 2023

Stát EU	Celkem 2021	Celkem 2022	Celkem 2023
Slovensko	114 630	117 265	119 182
Rumunsko	18 806	19 724	20 469
Polsko	17 936	17 884	17 837
Bulharsko	17 295	17 673	17 907
Německo	14 792	14 032	12 719
Maďarsko	9 740	10 517	11 117
Itálie	5 580	5 994	6 125
Francie	4 128	4 122	4 120

Pramen: Český statistický úřad

Z tabulky je patrné, že počty občanů států EU nejpočetněji zastoupených v ČR jsou relativně stabilní.

Ze států mimo Evropskou unii jsou nejpočetnější občané Ukrajiny (54 % všech cizinců, tj. 589 456 osob), 6 % tvoří občané Vietnamu (69 015 osob) a necelá 4 % (38 970) občané Ruska. Veliký nárůst počtu občanů států mimo EU byl samozřejmě způsoben mimořádnou situací – příchodem uprchlíků z Ukrajiny. Za zmínku stojí opakovaný meziroční nárůst počtů občanů Kazachstánu, Indie a Filipín.

⁵ Statistika Policie ČR k osobě pachatele–cizince neuvádí, zda se jedná o osobu s dlouhodobým či krátkodobým pobytem, turistu, migranta apod.

Podrobnější pohled na státní příslušnost cizinců ze států mimo EU žijících v ČR přináší Tabulka 2 (opět ke 31. 12. 2023).

Tabulka 2: Cizinci ze států mimo EU žijící v ČR v počtu převyšujícím 5 000 občanů daného státu k 31. 12. 2021, 2022 a 2023

Stát	Celkem 2021	Celkem 2022	Celkem 2023
Ukrajina	196 637	636 282	574 447
Vietnam	64 808	66 340	67 783
Rusko	45 154	43 498	40 990
Mongolsko	11 006	11 968	12 664
Spojené státy americké	8 700	9 745	10 132
Kazachstán	7 963	9 214	9 798
Indie	6 948	8 469	9 553
Čína	7 825	7 981	8 813
Velká Británie	7 875	7 928	7 905
Moldavsko	6 709	7 169	7 662
Bělorusko	8 004	8 064	7 452
Filipíny	3 230	4 864	7 026
Srbsko	6 064	6 077	5 993
Turecko	4 095	4 935	5 340

Pramen: Český statistický úřad

V souvislosti s migrací a mezinárodní situací byla ve veřejném prostoru v dřívějších letech věnována zvýšená pozornost možnému přílivu občanů z arabských islámských zemí. Lze konstatovat, že takový příliv se až do konce roku 2023 na počtu cizinců z těchto zemí žijících v ČR neprojevil, a to ani v důsledku zjištěné zvýšené nelegální migrace občanů Sýrie v roce 2022. V počtu nad jeden tisíc žili trvale či dlouhodobě v ČR ke 31. 12. 2023 pouze občané Egypta (1 757), Sýrie (1 638), Tuniska (1 475), Iránu (1 438) a Pákistánu (1 116).

2. Nelegální migrace

Aby byl pohled na zastoupení cizinců v rámci populace žijící v ČR úplný, je třeba zmínit také nelegální migraci z pohledu posledních let.

V období od vstupu České republiky do schengenského prostoru jsou na území České republiky od roku 2008 sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace:

a) Nelegální pobyt, kde jsou evidováni cizinci, kteří se zdržovali na území ČR, včetně tranzitního prostoru na mezinárodních letištích, bez platného pobytového oprávnění či víza. Kategorie nelegálního pobytu zahrnuje podkategorii tranzitní nelegální migrace, při které cizinci nedovoleně překračují pozemní nebo vzdušnou vnitroschengenskou hranici s cílem pokračovat přes území ČR do dalších zemí EU/Schengenu;

b) Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici ČR, což konkrétně znamená na mezinárodních letištích ČR, kde jsou evidováni cizinci, kteří nedovoleně překročili nebo se pokusili o nedovolené překročení naší vnější schengenské hranice.

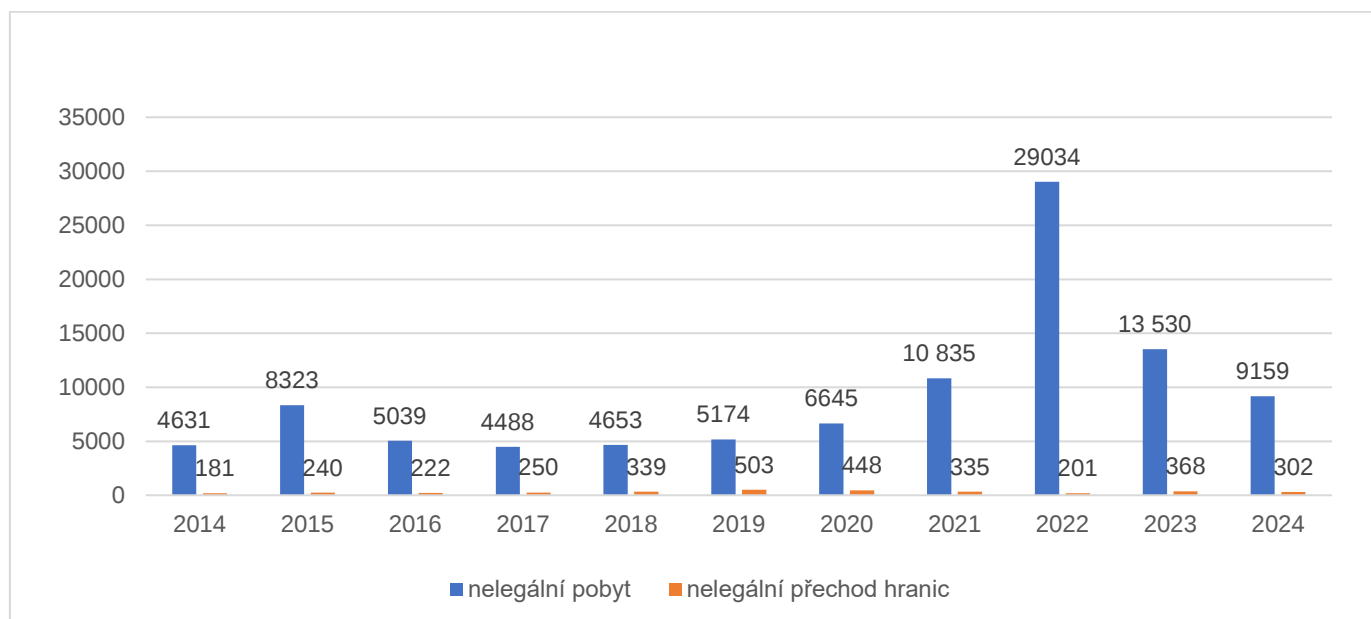
V dlouhodobém vývoji jednoznačně převažuje kategorie nelegálního pobytu, jejíž zastoupení v rámci celkové migrace se v letech 2015–2023 pohybovalo mezi 91,1 % až 99,3 %. Kromě toho podle poznatků Cizinecké policie ČR u nelegální migrace zjištěné v ČR obvykle dominuje tranzitní nelegální migrace, tj. migrace, kdy se migranti snaží přes území ČR přejít do jiných, pro ně cílových států. ČR je tranzitní zemí především na migrační trase vedoucí ze západního Balkánu dále do Evropy.

V roce 2022 bylo podle údajů Cizinecké policie ČR zjištěno při nelegální migraci na území ČR celkem 29 235 osob. Jednalo se o mimořádně strmý nárůst a více než dvojnásobné navýšení ve srovnání s rokem 2021, kdy bylo takto zjištěno celkem 11 170 osob. Rok 2023 ale naopak přinesl výrazný pokles, a to na celkem 13 898 osob (podrobněji viz Scheinost, M. Nelegální migrace).⁶ Tento pokles pokračoval i v roce 2024, kdy bylo při nelegální migraci zjištěno 9 461 osob.⁷

⁶ <https://iksp.gov.cz/nelegalni-migrace-v-ceske-republice-v-roce-2023>

⁷ Zpráva o situaci v oblasti nelegální migrace na území České republiky 2024. Ředitelství služby cizinecké policie, 2025.

Graf 2: Počty nelegálních migrantů zjištěných v ČR 2014–2024

Pramen: Cizinecká policie ČR

Obecně lze říci, že v posledním desetiletí byla nelegální migrace v České republice zesílena dvěma výraznými migračními vlnami, a naopak tlumena opatřeními přijatými v době pandemie nemoci covid-19. Tato opatření dočasně omezila pohyb osob přes vnitřní pozemní hranice států schengenského prostoru i osobní leteckou dopravu.

První migrační vlna zasáhla Českou republiku v roce 2015 a přinesla podstatný meziroční nárůst počtu nelegálních migrantů o 77,6 %, přičemž jejich celkový počet poprvé přesáhl 8 tisíc osob. Druhá vlna v roce 2022 byla ještě intenzivnější. Při nelegální migraci bylo zjištěno více než 29 tisíc osob, z nichž téměř tři čtvrtiny tvořili tranzitní migranti. Tento počet byl zároveň nejvyšší od vstupu ČR do schengenského prostoru.

Následný pokles od roku 2023 byl vyvolán zejména snížením počtu zjištěných nelegálních migrantů ze Sýrie. Toto snížení mezi léty 2022 a 2023 činilo více než 16 tisíc osob. V roce 2024 byl na vnějších hranicích Evropské unie zaznamenán celkový meziroční pokles nelegálních překročení o 37 %, z čehož největší úbytek byl zaznamenán právě na západobalkánské trase. Zjevná byla snaha zemí v oblasti západního Balkánu omezit migrační toky. K tomu přistoupila mezinárodní spolupráce při ochraně hranic spolu s dočasným znovuzaváděním hraničních kontrol na hranicích států EU. Přijatá opatření přispěla na této trase k poklesu migračního tlaku o 78 %, což vedlo i k omezení využívání tranzitní cesty přes Českou republiku. Proto v roce 2024 již

nedošlo k prodloužení dočasného znovuzavedení hraničních kontrol se Slovenskem, jak tomu bylo v předchozích dvou letech.⁸

Po většinu uplynulého desetiletí byli při nelegální migraci v ČR zjišťováni především státní příslušníci Ukrajiny, Ruska a Vietnamu, kteří v letech 2016 až 2021 pravidelně tvořili nejpočetnější skupiny osob zjištěných při nelegální migraci na území ČR. Výjimkou však byly roky 2015, 2022 a 2023, kdy intenzivní tranzitní migrace vedla k tomu, že se na první příčku mezi nelegálními migranty dostali občané Sýrie.

Stav počtu zjištěných migrantů z deseti nejčastěji zastoupených zemí v letech 2023 a 2024 pak zachycuje následující tabulka:

Tabulka 3: Počty nelegálních migrantů z deseti nejčastěji zastoupených zemí v letech 2023 a 2024

Rok	2023	tj.%	2024	tj. %	rozdíl	rozdíl
Počet osob celkem	13 898	100,0	9 461	100,0	-4 437	-31,9
Z toho:						
Ukrajina	3 480	25,0	3 663	38,7	183	5,3
Moldavsko	1 676	12,1	1 386	14,6	-290	-17,3
Vietnam	405	2,9	670	7,1	265	65,4
Uzbekistán	515	3,7	655	6,9	140	27,2
Gruzie	534	3,8	522	5,5	-12	-2,2
Sýrie	4 225	30,4	349	3,7	-3 876	-91,7
Kazachstán	199	1,4	230	2,4	31	15,6
Rusko	267	1,9	225	2,4	-42	-15,7
Turecko	838	6,0	185	2,0	-653	-77,9
Albánie	108	0,8	97	1,0	-11	-10,2

Pramen: Cizinecká policie ČR

Do zjištěného počtu migrantů se nepromítají občané Ukrajiny, kteří v rámci humanitárního vstupu po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na Ukrajině přišli na naše území bez příslušných pobytových oprávnění. Počet nelegálně pobývajících občanů Ukrajiny tak tvoří pouze ty osoby, které byly zjištěny v průběhu roku bez zlegalizování svého pobytu na našem území. V naprosté většině byli

⁸ Zpráva o situaci v oblasti nelegální migrace na území České republiky 2024. Ředitelství služby cizinecké policie, 2025.

zjištění po překročení doby předcházejícího pobytu, tzn. neprodloužili si svůj legální pobyt na území, nepožádali o dočasnou ochranu nebo nepožádali o udělení víza za účelem strpění pobytu.

Pro srovnání: při pohledu na celkový počet nelegálních překročení vnějších hranic EU/Schengenu byli v roce 2024 nejvíce odhalováni občané Sýrie (46 347), Mali (19 224), Afghánistánu (19 015), Bangladéše (15 772) a Ukrajiny (14 503). Oproti roku 2023, kdy se na prvních pěti místech nacházeli občané Sýrie, Guineje, Senegalu, Afghánistánu a Tuniska, se jedná o výraznou změnu.

Lze tedy konstatovat, že po radikálním vzestupu počtu zjištěných nelegálních migrantů v roce 2022 dochází opět k viditelnému poklesu. Specifickým faktorem je příchod občanů Ukrajiny, vyvolaný válkou, u něhož je obtížné predikovat další vývoj.

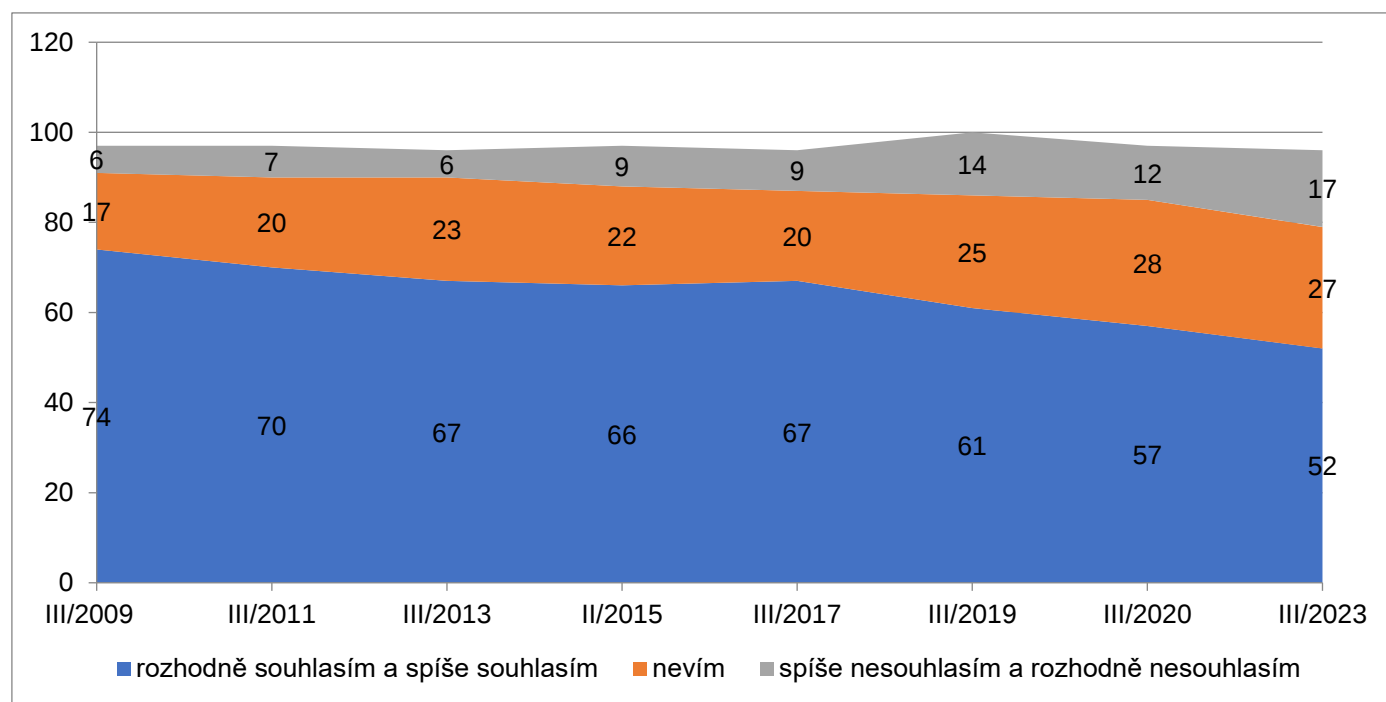
Je zjevné, že rozsah nelegální migrace, zjišťované v ČR, odvisí od mezinárodní situace a může doznávat znatelných výkyvů. Zároveň se ale potvrdilo, že opatření přijímaná k ochraně hranic EU/schengenského prostoru, resp. jednotlivých zemí, jsou účinná. A také nadále platí, že nelegální migrace zjišťovaná v ČR má především tranzitní povahu.

3. Kriminalita cizinců v očích veřejnosti

Kriminalita cizinců je jevem, jehož rozsah má veřejnost tendenci přeceňovat. Podle průzkumů postojů veřejnosti k cizincům prováděných Centrem pro výzkum veřejného mínění (CVVM) na vzorku cca 1 000–1 100 respondentů⁹, souhlasilo v roce 2023 52 % respondentů s názorem, že cizinci jsou příčinou nárůstu kriminality; jen 17 % vyjádřilo s tímto názorem nesouhlas (jedná se o součty odpovědí rozhodně souhlasím a spíše souhlasím, resp. spíše nesouhlasím a rozhodně nesouhlasím; zbylí nezaujali stanovisko). V témže roce vyjádřilo 32 % respondentů názor, že cizinci ohrožují náš způsob života. Časové srovnání výsledků těchto šetření ukazuje, že tendence veřejnosti přisuzovat cizincům negativní vliv na kriminalitu, resp. považovat je za zdroj problémů, je dlouhodobá, nicméně výsledky šetření v letech 2017 až 2023 ukazují na mírný, ale zřetelný a zatím pokračující pokles negativního hodnocení, jak ukazuje následující graf.

Graf 3: Cizinci jsou příčinou nárůstu kriminality

(v procentech odpovědí: souhlas / ani souhlas, ani nesouhlas / nesouhlas)

Pramen: Centrum pro výzkum veřejného mínění¹⁰

⁹ Byly prováděny do roku 2023 vždy pravidelně v březnu kalendářního roku.

¹⁰ https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5632/f9/ov230502b.pdf

Na zmírnění negativního hodnocení vlivu cizinců na naši společnost poukazuje také výsledek výzkumu CVVM „Názory české veřejnosti na přítomnost cizinců v ČR“, provedený v květnu 2025 na vzorku 1 712 respondentů. Podle výsledku výzkumu přesně polovina (50 %) české veřejnosti považuje nově příchozí občany jiných národností za problém pro Českou republiku jako celek. Podle více než dvou pětín (41 %) respondentů cizinci, kteří v posledních letech přišli do naší země, problém nepředstavují. Pokud ovšem mají lidé hodnotit problematiku příchozích cizinců v místě jejich bydliště, je podíl těchto lidí značně nižší. Jen přibližně pětina dotázaných (21 %) deklaruje, že tito lidé představují problém. Problematické vnímání nově příchozích cizinců je častější u žen a lidí starších 50 let.¹¹

Tendence prisuzovat cizincům vyšší podíl na spáchané kriminalitě ale trvá, což dokládají i výsledky výzkumu veřejného mínění, provedeného Institutem pro kriminologii a sociální prevenci a zaměřeného na názory a postoje občanů ke kriminalitě a trestání. Výzkum byl realizován v říjnu 2025. Uskutečněn byl na reprezentativním vzorku 1 029 obyvatel České republiky starších 15 let.

Na otázku zjišťující odhad podílu cizinců na celkovém počtu trestných činů spáchaných v ČR v roce 2024 prisoudili respondenti cizincům v průměru téměř 29 % podíl (skutečnost je 12,1 %).

¹¹ <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/ostatni/vztahy-a-zivotni-postoje/6150-nazory-ceske-verejnosti-na-pritomnost-cizincu-v-cr-kveten-2025>

4. Kriminalita cizinců ve statistických údajích

Stále převažující názor veřejnosti na negativní vliv cizinců na kriminalitu nebere v úvahu, že již po více let zjištěná kriminalita v ČR vykazovala klesající tendenci (s mimořádným poklesem evidované kriminality v období pandemie covidu-19, po jejímž odeznění se evidovaná kriminalita opět postupně vracela na předcovidovou úroveň).

Podíl cizinců na evidované kriminalitě byl víceméně stabilní, s mírným, ale zatím trvajícím nárůstem datujícím se od roku 2022, jak pokud jde o skutky, tak o osoby, což zhruba koresponduje s růstem počtu cizinců žijících na území ČR (bez přihlédnutí k počtu krátkodobých pobytů).

Tabulka 4: Počet stíhaných cizinců a jejich podíl na celkovém počtu spáchaných trestných činů a trestně stíhaných osob 2016–2024

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkový počet přímo objasněných trestných činů	101 678	94 890	92 795	93 202	77 786	72 493	81 474	82 992	78 178
Celkový počet trestných činů spáchaných cizinci	8 090	8 044	7 932	8 197	6 350	6 340	8 427	9 134	9 441
Podíl cizinců na celkovém počtu TČ	7,9 %	8,5 %	8,4 %	8,7 %	8,1 %	8,7 %	10,3 %	11,0 %	12,1 %
Celkový počet trestně stíhaných osob	93 379	87 168	84 990	86 209	75 405	69 749	75 474	79 356	75 825
Celkový počet trestně stíhaných cizinců	7 552	7 708	7 817	8 122	6 367	6 434	7 897	9 345	9 113
Podíl cizinců na celkovém počtu stíhaných osob	8,1 %	8,8 %	9,2 %	9,4 %	8,4 %	9,2 %	10,5 %	11,8 %	12,0 %

Pramen: Statistiky Policie ČR a Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR

Počet zjištěných trestných činů spáchaných cizinci mezi léty 2023 a 2024 meziročně narostl o 307 trestných činů, počet trestně stíhaných cizinců naopak poklesl o 232 osob. Procentní podíl cizinců na celkových počtech skutků vzrostl o 1,1 % a na počtu stíhaných osob o 0,2 %. Toto navýšení bylo ovšem spíše vyvoláno poklesem celkového počtu evidovaných trestných činů i stíhaných osob ve srovnání s rokem 2023, než nárůstem kriminality cizinců (jak je uvedeno výše, absolutní počet stíhaných osob z řad cizinců naopak poklesl).

Druhy trestných činů páchaných cizími státními příslušníky jsou uvedeny v následující tabulce ukazující vývoj od roku 2016. Tyto údaje vycházejí z tzv. takticko-statistické klasifikace (TSK) trestných činů užívané Policií ČR.¹²

Tabulka 5: Trestné činy spáchané cizinci 2016–2024 (počty objasněných skutků)

druh kriminality cizinců podle TSK	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
násilná kriminalita	882	912	890	894	744	713	873	897	1 030
vraždy	15	27	9	15	16	20	18	34	17
mravnostní kriminalita	128	140	139	133	16	125	145	190	176
majetková kriminalita	1 797	1 905	1 751	1 857	1 404	1 210	1 873	1 877	1 932
ostatní kriminalita	1 612	1 559	1 655	1 877	1 405	1 670	2 164	2 303	1 922
zbývající kriminalita	1 837	1 769	2 020	2 195	1 405	1 915	2 460	2 669	2 548
hospodářská kriminalita	1 834	1 758	1 474	1 241	742	707	912	1 197	1 830
válečné a protiústavní činy	0	1	3	0	1	0	0	1	3
celková kriminalita	8 090	8 044	7 932	8 197	6 350	6 340	8 427	9 134	9 441

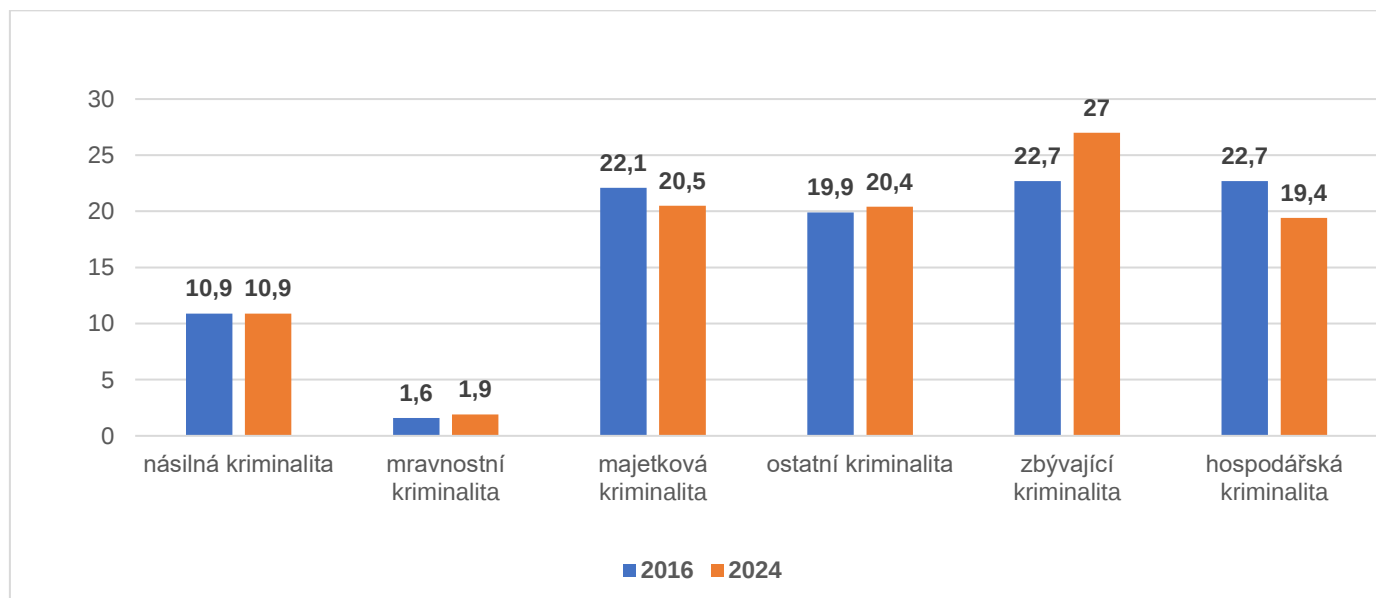
Pramen: Statistiky Policie ČR

¹² Rok 2016 byl jako výchozí zvolen z důvodu, že v tomto roce došlo k úpravě metodiky vykazování ve statistice Policie ČR.

Z údajů k evidované a objasněné kriminalitě páchané cizinci vyplývá, že v ní nedochází v průběhu let od roku 2016 ke skokovým změnám. Pokles počtu objasněných trestných činů cizinců v letech 2020 a 2021 korespondoval s celkovým poklesem evidované kriminality v ČR v období pandemie covidu. Porovnáme-li následně zvýšené počty skutků v roce 2022 a 2023 s počty z roku 2019, tj. s posledním předcovidovým rokem, je nárůst pozorovatelný v podstatě hlavně u tzv. ostatní a zbývající kriminality. Nicméně je možné upozornit na nárůst počtu vražd a mravnostních trestných činů v roce 2023. Naopak v roce 2024 počet vražd spáchaných cizinci významně poklesl i přes celkový nárůst jejich násilné trestné činnosti; k poklesu došlo i u mravnostních trestných činů. Nárůst majetkových trestných činů byl v roce 2024 vyvolán zejména vzestupem počtu spáchaných krádeží prostých (o 130 skutků).

Následující graf uvádí podíl hlavních druhů kriminality ve srovnání let 2016 a 2024 podle skutků.

Graf 4: Struktura kriminality (skutky) páchané cizinci ve srovnání let 2016 a 2024 (v %)

Pramen: Statistiky Policie ČR

Ve struktuře kriminality páchané cizinci lze ve srovnání výše uvedených let, pokud jde o zastoupení hlavních druhů kriminality dle TSK, pozorovat až pozoruhodnou stabilitu. Mírný pokles zastoupení majetkové a hospodářské kriminality je vyrovnán vzestupem kriminality tzv. zbývající.¹³

¹³ Ostatní kriminalita: výtržnictví, sprejství, ohrožování výchovy mládeže, obchodování s dětmi, zneužívání pravomoci úřední osoby, nedovolené ozbrojování. Nejčtenější v této kategorii: maření výkonu úředního rozhodnutí a trestné činy spojené s drogami – nedovolená výroba a držení

Počty osob – cizinců stíhaných a vyšetřovaných za nejčastěji páchané trestné činy v roce ve srovnání let 2022, 2023 a 2024 ukazuje Tabulka 6; tato statistika také vychází z tzv. takticko-statistické klasifikace trestných činů užívané Policií ČR a uvádí stíhané osoby – cizince v počtu nad 200 osob.

Tabulka 6: Stíhané osoby – cizinci v ČR podle nejčastějších trestných činů (TSK) v roce 2022 a 2023 a dále i pohlaví a věku v roce 2024

TSK – takticko-statistická klasifikace	Cizinci celkem			Členění podle pohlaví a věku						
	2022	2023	2024	Muži	Ženy	Věk do 14	15–17	18–34	35–49	nad 50
ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (§ 274, 360)	1 569	1 713	1 567	1 504	63	0	3	673	692	199
maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 337)	1 243	1 200	1 029	973	56	1	4	478	395	151
padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348)	273	676	993	770	223	1	8	579	309	96
dopravní nehody silniční nedbalostí (§ 143, 147, 148, 273, 274, 277, 360)	832	885	885	808	77	0	4	386	325	170
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145–146a)	445	515	518	479	39	14	17	277	168	43
krádeže prosté – v obchodech (§ 205)	265	349	368	309	59	0	3	225	106	35
nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými, psychotropními, psychoaktivními látkami a s jedy (§ 283, 286a)	230	267	256	222	34	1	7	113	107	28
výtržnictví (§ 358)	204	223	255	249	6	6	12	162	66	9
zanedbání povinné výživy (§ 196)	263	303	254	208	46	0	0	74	156	27
neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234)	263	303	226	177	49	9	4	99	92	22
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	165	142	213	205	8	4	9	78	100	24

Pramen: Statistiky Policie ČR

omamných a psychotropních látek a jedů, šíření toxikomanie. Zbývající kriminalita: trestné činy v dopravě, ublížení na zdraví z nedbalosti, týrání zvířat, účast na organizované zločinecké skupině, trestné činy spočívající v hanobení národa, rasy apod. a podněcování k nenávisti vůči skupině osob, zvyhodňování věřitele, šíření poplašné zprávy a nejčtenější ohrožení pod vlivem návykové látky a zanedbání povinné výživy.

Podle policejní statistiky byli tedy cizí státní příslušníci v letech 2022 až 2024 nejvíce stíháni za ohrožení pod vlivem návykové látky a dále za maření výkonu úředního rozhodnutí. Na třetí místo postoupilo v roce 2024 padělání a pozměňování veřejné listiny, následováno nedbalostními dopravními nehodami. Zvýšil se počet osob stíhaných pro krádeže prosté v obchodech, výtržnictví a nebezpečné vyhrožování, naopak poklesl počet osob stíhaných pro zanedbání povinné výživy.

Specificky v souvislosti s migrací lze konstatovat, že u občanů Ukrajiny jsou často zjišťovány padělky zejména řidičských průkazů, ale také výpisů z rejstříku trestů, potvrzení o ubytování, lékařských zpráv o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel či padělaná potvrzení o vykonání zkoušky z českého jazyka. Pro trestný čin organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice dle § 340 trestního zákoníku bylo v roce 2024 zahájeno trestní stíhání celkem 11 osob. U 7 z těchto osob došlo ke spáchání trestného činu v předchozích letech. Jednalo se o občany Ukrajiny, Iráku, Rumunska, Sýrie a České republiky.¹⁴

Mezi stíhanými osobami jednoznačně převládají muži ve věkové kategorii 18–49 let; vyšší počet žen shledáváme jen u některých trestných činů, zejména u padělání a pozměňování veřejné listiny, kde je vzestup proti minulým létům markantní. Více žen bylo také stíháno za nedbalostní dopravní nehody. Pachatelé ve věku do 17 let jsou zastoupeni nevýznamně; deset a více pachatelů ve věku do 17 let se objevuje pouze u úmyslného ublížení na zdraví a výtržnictví.

Následující tabulka uvádí počty osob – cizinců, stíhaných v letech 2022 až 2024 policií, v členění podle nejpočetněji zastoupených státních příslušností (100 a více osob za rok) a v roce 2024 i podle pohlaví a věku.

¹⁴ Zpráva o situaci v oblasti nelegální migrace na území České republiky 2024. Ředitelství služby cizinecké policie, 2025.

Tabulka 7: Policií stíhané osoby – cizinci v ČR podle státní příslušnosti v roce 2022, 2023 a dále i podle pohlaví a věku v roce 2024

Cizinci celkem				Členění dle pohlaví a věku 2024						
Stát	2022	2023	2024	muži	ženy	Věk do 14	15–17	18–34	35–49	nad 50
Ukrajina	2 389	3 477	3 842	3 313	529	41	68	2 099	1 287	352
Slovensko	2 465	2 561	2 348	2 048	300	39	36	958	1 016	305
Polsko	400	425	381	356	25	1	0	128	177	76
Rumunsko	318	375	371	349	22	1	2	202	137	29
Moldavsko	408	356	260	243	17	0	1	148	97	14
Vietnam	234	201	281	212	69	3	1	79	128	73
Bulharsko	227	230	218	194	24	1	4	94	92	28
Gruzie	137	189	154	153	1	0	0	66	75	13
Rusko	140	139	127	102	25	1	5	64	41	17
Maďarsko	84	132	108	101	7	1	2	47	41	17
Německo	127	145	99	93	6	0	0	32	33	35

Pramen: Statistiky Policie ČR

K značnému vzestupu došlo ve srovnání s rokem 2022 u Ukrajinců, což je obecně dáno nárůstem jejich počtu v ČR, a z hlediska skladby pachatelů především vzestupem počtu stíhaných mužů. U občanů dalších států jsou meziroční pohyby v řádu desítek, s výjimkou poklesu počtu stíhaných osob u Moldavanů, kde je pokles výraznější. Údaje v této tabulce rovněž potvrzují, že trestná činnost cizích státních příslušníků v ČR je záležitostí především mužů a středních věkových kategorií i u nejpočetněji zastoupených států. Určitou výjimku tvoří vyšší zastoupení žen u Slováků, Ukrajinců a Vietnamců, tedy u nejpočetněji zastoupených skupin cizinců v ČR, a věkových kategorií do 17 let u Ukrajinců a Slováků.

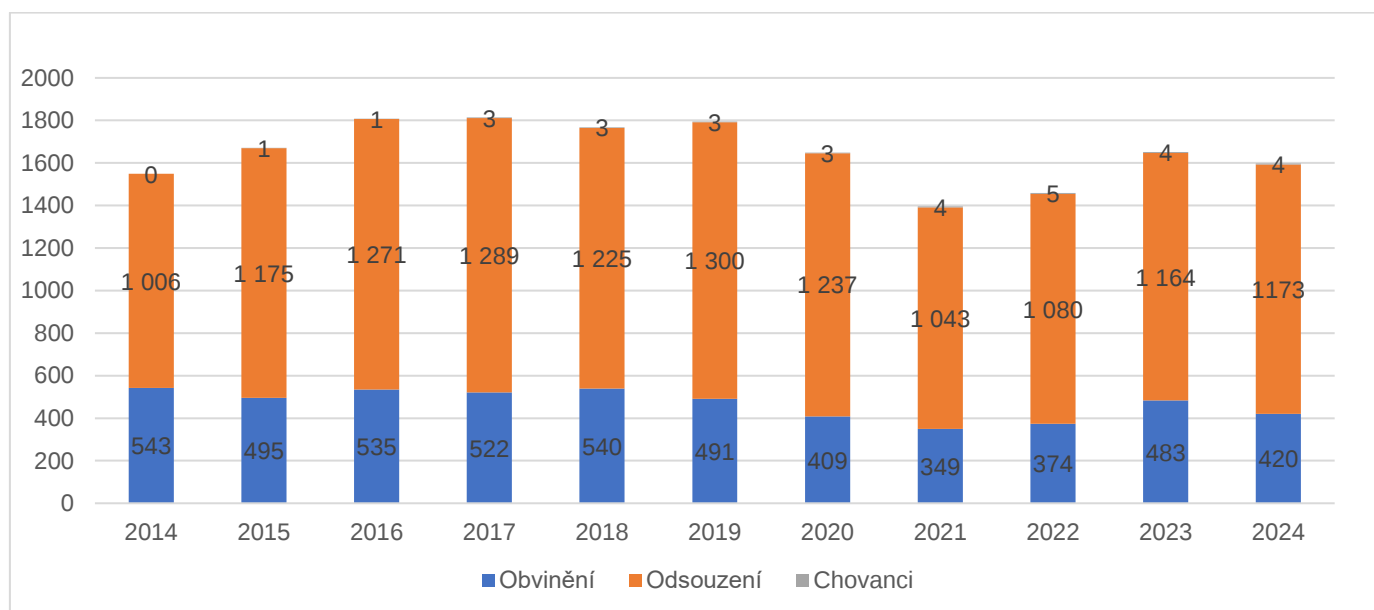
5. Cizinci ve výkonu vazby a trestu

Dalším ukazatelem kriminality cizinců jsou počty cizích státních příslušníků, nacházejících se buď ve vazbě, nebo odsouzených k nepodmíněnému trestu odnětí svobody (NTOS).

Tabulka 8 a Graf 5: Počet vězněných osob cizí státní příslušnosti v letech 2014 až 2024 vždy k 31. 12.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Obvinění	543	495	535	522	540	491	409	349	374	483	420
Odsouzení	1 006	1 175	1 271	1 289	1 225	1 300	1 237	1 043	1 080	1 164	1 173
Chovanci*	0	1	1	3	3	3	3	4	5	4	4
Celkem	1 549	1 670	1 807	1 814	1 768	1 794	1 649	1 396	1 459	1 651	1 597

* Chovanci – osoby umístěné v detenci

Pramen: Statistická ročenka Vězeňské služby ČR za rok 2024

Po nárůstu o 192 osob ve srovnání let 2022 a 2023 došlo u vězněných cizích státních příslušníků k opětovnému poklesu o 54 osob, což vyvolal pokles osob ve vazbě. Nižší počet cizích státních příslušníků ve výkonu vazby koresponduje s celkovým poklesem počtu trestně stíhaných osob z řad cizinců.

Jestliže srovnáme podíl vězněných cizinců na celkovém počtu vězněných osob, pak činil v roce 2014 8,3 %, v roce 2020 8,5 %, v roce 2024 8,2 %, tedy lze říci, že je relativně stabilní. Podíl cizinců na počtu osob ve vazbě v roce 2024 činil 26,3 % (v roce 2023 31 %), což je podíl poměrně

vysoký a střednědobě spíše stabilní (2014 to bylo 25 %, v roce 2020 pak 26 %). Tento relativně vysoký podíl poukazuje zřejmě na to, že u cizích státních příslušníků je vazba více využívána z důvodů, které jsou pochopitelné, viz ustanovení § 67 trestního řádu, písm. a), tedy obava, že obviněný uprchne nebo se bude skrývat.

Tabulka 9: Státy, jejichž občané jsou mezi osobami ve vazbě a ve výkonu trestu k 31. 12. 2022, 2023 a 2024 nejpočetněji zastoupeni

Stát	2022			2023			2024		
	Vazba	Výkon NTOS	Celkem	Vazba	Výkon NTOS	Celkem	Vazba	Výkon NTOS	Celkem
Slovensko	49	438*	491	60	406**	466	72	422	497***
Ukrajina	107	214	321	92	134	226	105	249	354
Vietnam	21	104	125	27	136	163	36	79	115
Polsko	30	59	89	27	51	78	24	60	84
Moldavsko	42	41	83	23	32	55	32	42	74
Rumunsko	38	46	84	21	36	57	20	41	61
Gruzie	20	29	49	13	19	32	25	26	51
Srbsko	31	29	60	16	38	54	21	24	45
Bulharsko	11	25	36	9	33	42	2	28	30
Rusko	5	20	25	6	24	30	8	15	23

* v tom 4 chovanci detence

** v tom 5 chovanců detence

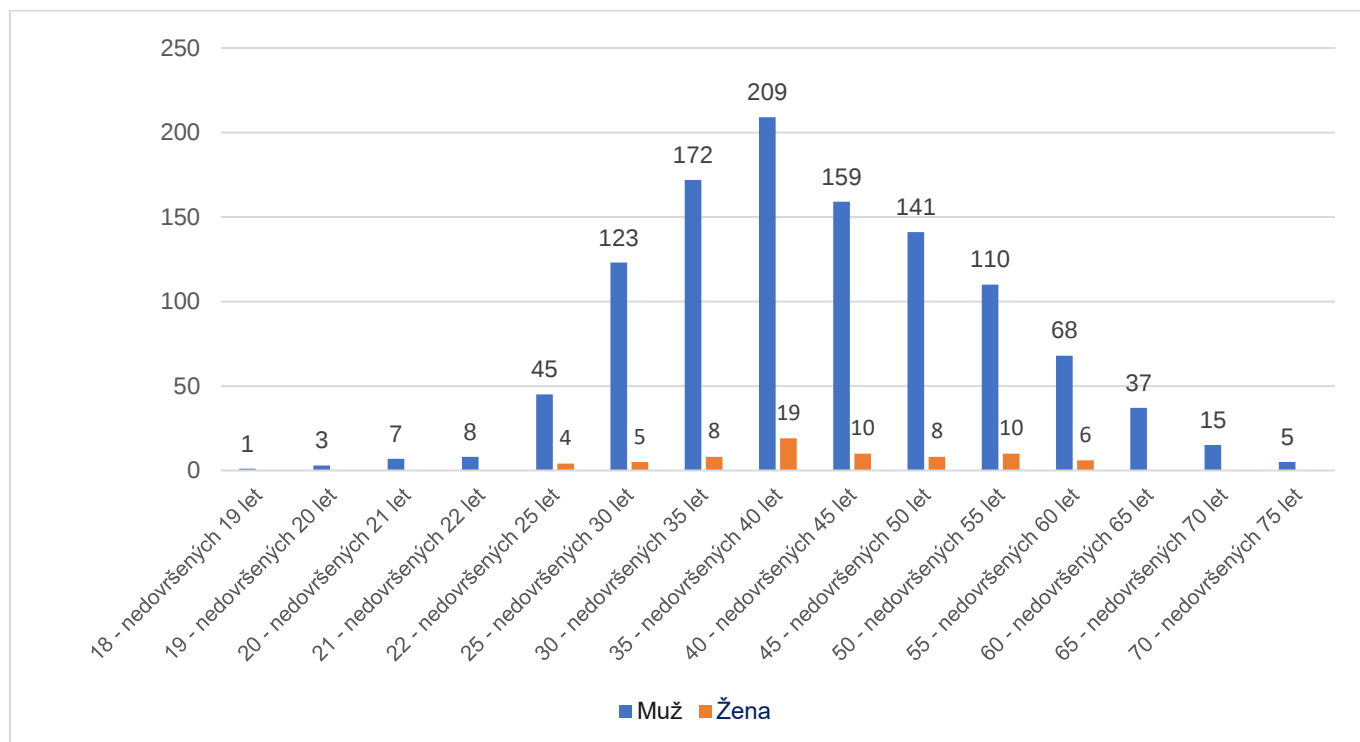
*** v tom 3 chovanci detence

Pramen: Statistická ročenka Vězeňské služby ČR za rok 2022, 2023, 2024

Z údajů uvedených v tabulce vyplývá, že v počtu nad 100 osob byli v roce 2024 v ČR ve výkonu vazby a trestu zastoupeni občané Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu, což odpovídá nejpočetnějšímu zastoupení občanů těchto států v ČR. Občané těchto států dohromady tvořili 60,4 % vězeňské populace cizinců, což je nárůst proti předchozím letům (2023: 56,7 %, 2022: 58,6 %), 2021: 59,4 %). V meziročním srovnání počty vězněných osob ze Slovenska a Ukrajiny vzrostly, což platí i pro některé další státy, i když v nižších číslech; upozornit lze na nárůst počtu vězněných osob z Moldavska a Gruzie. Z mimoevropských států, kromě Vietnamu, jsou ve vězeňské populaci významněji zastoupeni pouze občané Nigérie, nicméně jde o nižší počty (2024 se nacházelo ve vězení 19 Nigerijců).

Na skladbu vězeňské populace cizinců se lze podívat i z podrobnějších hledisek. Prvním z nich je složení cizinců ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody podle věku a pohlaví.

Graf 6: Počty cizích státních příslušníků v členění dle pohlaví a věku ve výkonu trestu odnětí svobody k 31. 12. 2024

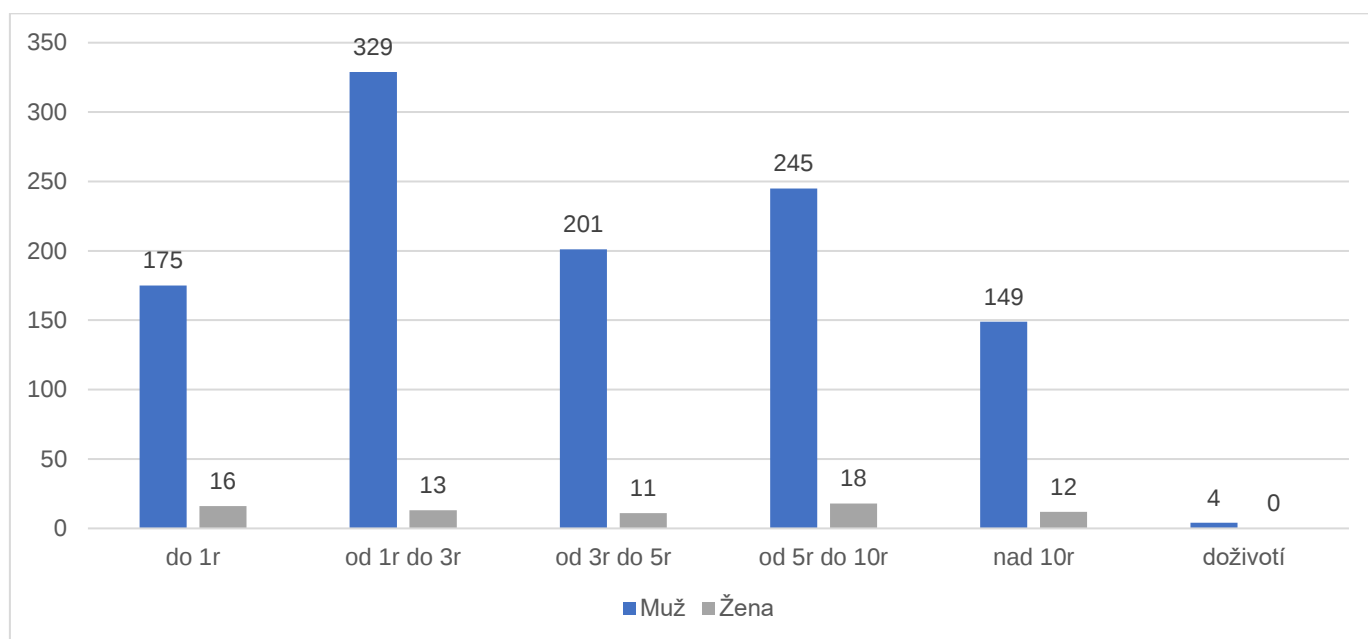
Pramen: Statistika GR Vězeňské služby ČR

Mezi cizinci odsouzenými k výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody je 62 % osob ve věku 30–50 let, což je o málo menší podíl než v předchozích letech (2023: 65 %, 2022 66 % a 2021 67 %); osob ve věku do 22 let a nad 65 let je nadále minimum. Zastoupení žen-cizinek ve výkonu NTOS činí 6 %, stejně jako v loňském roce, což je nepatrný vzestup proti 5 % z roku 2022. Více žen je pouze mezi odsouzenými ze Slovenska (33), z Vietnamu (8) a z Ukrajiny (14). Pro srovnání: české občanky mají na celku české vězeňské populace ve výkonu NTOS podíl 8,9 %, což znamená mírné navýšení proti předchozím létům: v roce 2023 to bylo 8,8 %, 2022 8,7 %, v roce 2021 činil jejich podíl 8,3 % a v roce 2020 8,2 %.

Z hlediska četnosti trestných činů, za které jsou cizinci odsuzováni k NTOS, dominuje nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. K 31. 12. 2024 se za tento trestný čin nacházelo ve výkonu trestu nepodmíněného odnětí svobody celkem 217 cizinců.

Významná je také délka NTOS, ke kterému byli cizinci odsouzeni.

Graf 7: Počty odsouzených cizích státních příslušníků v členění dle délky uloženého NTOS a podle pohlaví (v kategoriích do 1 roku, do 3 let, do 5 let, do 10 let, nad 10 let a trest doživotí) k 31. 12. 2024

Pramen: Statistika GŘ Vězeňské služby ČR

Ve složení vězeňské populace cizinců ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody převažují osoby odsouzené ke kratším trestům odnětí svobody, i když se jejich podíl postupně mírně zmenšuje. Do kategorie osob odsouzených k nepodmíněnému trestu odnětí svobody do 3 let spadá 45,4 % všech osob-cizinců odsouzených k NTOS (v roce 2023 to bylo 46,7 %, v roce 2022 to bylo 50,5 %). Do kategorie trestů ve výši 3 až 10 let spadá 40,5 % cizinců ve výkonu NTOS (v roce 2023 to bylo 38,1 %, v roce 2022 36,3 %). Vyšší tresty nad 10 let odnětí svobody si odpykávalo 14,1 % odsouzených cizinců; v roce 2023 to bylo 15,1 %, v roce 2022 13,8 %.

Skladba vězeňské populace se v tomto ohledu dosti odchyluje od skladby vězeňské populace jako celku, protože celkový podíl všech osob odsouzených k nepodmíněnému trestu odnětí svobody do 3 let činí 63 %, k NTOS v rozmezí 3 až 10 let 30 % a podíl všech osob odsouzených k NTOS nad 10 let odnětí svobody 7 %. Podíl osob odsouzených ke kratším trestům je tedy v celku vězeňské populace výrazně vyšší, než je tomu u cizinců.

Mezi osobami odsouzenými k trestu nad 10 let včetně je nejvíce Ukrajinců (34), Vietnamců (31), a pak Slováků (30 a dva odsouzení k doživotnímu trestu).

6. Souhrn

Podíl cizinců s trvalým a dlouhodobým pobytem na celkovém počtu obyvatel ČR činil v roce 2024 10,02 % (v roce 2023 9,75 %). Počet takto pobývajících cizinců v ČR se v roce 2024 snížil díky především poklesu počtu osob, pobývajících v ČR na základě dlouhodobého pobytu, a to o cca 56 tisíc, kdy šlo převážně o Ukrajince. Statistiky Policie ČR ovšem neuvádějí u stíhaných osob – cizinců jejich pobytový status, nelze proto údaje o podílu cizinců na evidované a objasněné kriminalitě přímo vztahovat k podílu cizinců s dlouhodobým a trvalým pobytem v ČR; v úvahu je třeba brát i počty krátkodobě pobývajících cizinců.

Podle zjištění Cizinecké policie v roce 2024 pokračoval pokles počtu nelegálních migrantů, a to zejména v souvislosti se zmírněním migračního tlaku na tzv. západobalkánské trase. Kromě toho podle poznatků Cizinecké policie u nelegální migrace zjištěné v ČR obvykle dominuje tranzitní nelegální migrace, tj. migrace, kdy se migranti snaží přes území ČR přejít do jiných, pro ně cílových států.

Naopak počet krátkodobě pobývajících cizinců nadále rostl – v roce 2024 bylo evidováno celkem 10,477 mil. hostů – nerezidentů za rok.

V evidované a objasněné kriminalitě páchané cizinci nedochází v průběhu let od roku 2016 ke skokovým změnám. Přesto se názor veřejnosti přeceňující podíl cizinců na páchané kriminalitě dlouhodobě spíše nemění i přes postupné zmírňování.

Počet zjištěných trestných činů spáchaných cizinci mezi léty 2023 a 2024 meziročně narostl o 307 trestných činů, počet trestně stíhaných cizinců naopak poklesl o 232 osob. V roce 2024 činil podíl cizinců na stíhaných osobách 12 %, podíl na objasněných skutcích 12,1 %. Ke vzestupu v počtu stíhaných osob došlo ve srovnání s rokem 2022 i 2023 u Ukrajinců, což je dáno vzestupem počtu stíhaných mužů a Ukrajinců pobývajících v ČR obecně. U občanů dalších států jsou meziroční pohyby počtu stíhaných osob v řádu desítek, s výjimkou poklesu počtu stíhaných osob u Moldavanů, kde je pokles výraznější.

Trestná činnost cizích státních příslušníků v ČR je záležitostí především mužů a středních věkových kategorií. Určitou výjimku tvoří vyšší zastoupení žen u Slováků, Ukrajinců a Vietnamců, tedy u nejpočetněji zastoupených skupin cizinců v ČR, a věkových kategorií do 17 let u Ukrajinců a Slováků.

Struktura zjištěné kriminality cizinců je dlouhodobě relativně stabilní s tím, že převažující se stala tzv. zbývajících kriminalita. Cizí státní příslušníci byli v letech 2022 až 2024 nejvíce stíháni za

ohrožení pod vlivem návykové látky a dále za maření výkonu úředního rozhodnutí. Na třetí místo postoupilo v roce 2024 padělání a pozměňování veřejné listiny, následováno nedbalostními dopravními nehodami.

Po nárůstu o 192 osob ve srovnání let 2022 a 2023 došlo u vězněných cizích státních příslušníků k opětovnému poklesu o 54 osob, v důsledku menšího počtu osob ve vazbě. Ve složení vězeňské populace cizinců ve výkonu trestu nepodmíněného odnětí svobody stále převažují osoby odsouzené ke kratším trestům odnětí svobody, i když se jejich podíl postupně mírně zmenšuje.

V počtu nad 100 osob byli v roce 2024 v ČR ve výkonu vazby a trestu zastoupeni pouze občané Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu. Zastoupení žen-cizinek ve výkonu NTOS činí 6 %, stejně jako v loňském roce, což je nepatrný vzestup proti 5 % z roku 2022. Více žen je pouze mezi odsouzenými ze Slovenska (33), z Vietnamu (8) a z Ukrajiny (14).

Prameny

Český statistický úřad, <https://csu.gov.cz/cizinci>

Český statistický úřad, <https://csu.gov.cz/mezinarodni-ochrana?pocet=10&start=0&podskupiny=292&razeni=-datumVydani>

Český statistický úřad, <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&katalog=31743&pvo=CRU03&pvo=CRU03&str=v282>

IKSP, <https://iksp.gov.cz/nelegalni-migrace-v-ceske-republice-v-roce-2023>

Centrum pro výzkum veřejného mínění,

https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5632/f9/ov230502b.pdf

Centrum pro výzkum veřejného mínění, <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/ostatni/vztahy-a-zivotni-postoje/6150-nazory-ceske-verejnosti-na-pritomnost-cizincu-v-cr-kveten-2025>

Statistiky Policie ČR.

Statistická ročenka Vězeňské služby ČR za rok 2024.

Statistika GŘ Vězeňské služby ČR.

Zpráva o situaci v oblasti nelegální migrace na území České republiky 2024. Ředitelství služby cizinecké policie, 2025.